

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3834/2019
02.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Жељко Јурић, адвокат из ..., против туженог „COLD SOFT“ Д.О.О. Београд у ликвидацији, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Предраг Савић, адвокат из ..., ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1194/18 од 15.05.2019. године, у седници одржаној дана 02.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1194/18 од 15.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1478/14 од 20.10.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено решење туженог од 01.07.2014. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, Први основни суд у Београду се огласио стварно ненадлежним у односу на тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу накнади штету у виду изгубљене зараде за период од јула 2014. године у износу од 1.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС увећан за износ законске затезне камате почев од 01.07.2014. године до исплате и за август 2014. године у износу од 1.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС увећан за износ законске затезне камате почев од 01.08.2014. године до исплате, а на име накнаде уместо враћања на рад тужиоцу исплати износ од 36.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС са законском затезном каматом од 01.07.2014. године до исплате, те је одлучено да се по правноснажности решења предмет достави Привредном суду у Београду као стварно надлежном суду. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 225.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1194/18 од 15.05.2019. године, ставом првим изреке одбијена је, као неоснована, жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу другом и трећем изреке и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20) и одлучио да ревизија туженог није основана.

Побијана пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог по уговору о раду од 22.09.2011. године на пословима ..., а решењем директора туженог од 01.07.2014. године му је отказан уговор о раду због непоштовања радне дисциплине код послодавца и одређено да му радни однос престаје дана 01.07.2014. године. Према разлозима садржаним у образложењу решења, запосленом је отказан уговор о раду јер је утврђено да већ дуже време не поштује радну дисциплину приликом обављања послова на којима ради, те да је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Код тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су утврдили да доношењу оспореног решења није претходило ни усмено ни писмено упозорење запосленом на постојање разлога за отказ уговора о раду, због чега је исто незаконито, јер не садржи чињенични опис радњи које су тужиоцу стављене на терет, односно време и начин кршења радне дисциплине и ускраћено му је право на одбрану, јер је оспорено решење донето у незаконито спроведеној процедури. Противно члану 180. Закона о раду, тужиоцу није достављено писмено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду и омогућено да се изјасни и изнесе своју одбрану.

Врховни касациони суд је нашао да су нижестепени судови при тако утврђеном чињеничном стању правилно применили материјално право када су поништили решење туженог као незаконито.

Одредбом члана 179. тачка 3) Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05, 54/09) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Одредбом члана 180. истог Закона, прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тач. 1) - 6) овог закона запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења (став 1.). У упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење (став 2.).

Одредбом члана 184. став 1. Закона о раду прописано је да отказ уговора о раду из члана 179. тач. 1), 2), 3), 5) и 6) овог закона послодавац може дати запосленом у року од три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа, а одредбом члана 185. истог Закона да се уговор о раду отказује решењем, у писменом облику, и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку.

Сходно цитираним законским одредбама, непоштовање радне дисциплине прописане актом послодавца је факултативни основ из ког послодавац може запосленом отказати уговор о раду. Пре отказа уговора о раду из овог отказног разлога, послодавац је дужан да запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Послодавац је дужан да у упозорењу наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење. Отказ уговора о раду из назначеног отказног разлога послодавац, у смислу члана 184. Закона о раду, може дати запосленом у року од три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од шест месеци од дана наступања чињенице које су основ за давање отказа. Образложење одлуке о отказу уговора о раду запосленом од стране послодавца мора да садржи време и начин, односно чињенични опис радњи које се запосленом стављају на терет, а које послодавац сматра непоштовањем радне дисциплине због ког запослени не може да настави рад код послодавца, те чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ уговора о раду.

Супротно наведеним правилима, оспорено решење осим навођења основа по ком се запосленом отказује уговор о раду, не садржи друге битне елементе образложења, због чега је правилан закључак нижестепених судова да је то довољан разлог незаконитости оспореног решења. Такође, оспорено решење донето је у незаконито спроведеној процедури, јер запосленом није достављено писмено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, чиме му је ускраћено право на одбрану.

Из наведених разлога, на основу одредаба члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић